

ERFENIS EN SCHULD IV. WAT KUN JE NIET VERWACHTEN VAN DE NOTARIS ?

Mr. Ernst Loendersloot
Sr. kandidaat notaris te
Maastricht
Foto: Harry Heuts

Beste lezer,

Ik heb eerder voor [De Telegraaf](#) geschreven over de (automatische) aansprakelijkheid van de erfgenamen voor schulden van de overledene.

Dit is een gevolg van het feit dat volgens de wet en regelgeving een erfgenaam een erfenis zuiver aanvaard en dan aansprakelijk is voor alle schulden. Dit automatisme kan doorbroken worden als de nalatenschap tijdig wordt verworpen of beneficiair aanvaard. Dat kan als er niet al (praktische) handelingen door de erfgenaam zijn verricht waaruit blijkt dat er zuiver aanvaard is.

Het verplaatsen van de auto van de overledene, het opzeggen van een abonnement en dergelijke zaken kan al tot gevolg hebben dat de erfenis zuiver aanvaard is.

Oproep en reacties

Juist vanwege de vervelende gevolgen die dit soort handelingen kunnen hebben, heb ik opgeroepen om uw mening kenbaar te maken op de site van Over Geld. Dat was ook omdat er door de Radboud Universiteit in Nijmegen onderzocht werd of er geen andere wettelijke regeling mogelijk is. De [resultaten van dat onderzoek](#) zijn ondertussen gepubliceerd.

Uit sommige reacties van de lezers heb ik echter geconcludeerd dat er misverstanden bestaan over wat de rol van de notaris in deze materie is. Graag wil ik daarom nog dit naschrift schrijven.

MEER VOORLICHTING DOOR DE NOTARIS

Enkele lezers geven aan dat zij vinden dat de notaris de erfgenamen beter moet voorlichten. Waarbij vooral gedacht wordt dat de notaris duidelijker moet aangeven welke baten en lasten in de nalatenschap zitten.

Helaas is het zo dat de notaris dat niet weet. Sterker nog: de notaris wordt niet automatisch op de hoogte gebracht van een overlijden.

MAAR DE NOTARIS WEET NIET DAT IEMAND OVERLEDEN IS

Notarissen weten dus niet dat iemand overleden is totdat de erfgenamen het notariskantoor bellen omdat de begrafenisondernemer of de bank heeft gezegd dat dat moest. En dan kan het al te laat zijn om de erfgenamen nog door te sturen naar de rechtbank voor het verwerpen of beneficiair aanvaarden van de erfenis.

EN DE NOTARIS WEET NIET WAT IEMAND WAARD IS

Maar ook is het zo dat notarissen niet weten wat iemand bezit of hoeveel schulden hij of zij heeft. Eigenlijk is de Belastingdienst de enige die dat nog enigzins weet, maar zelfs daar is geen volledig overzicht te verwachten.

Voorbeelden

Stel dat iemand overlijdt en de erfgenamen direct naar de notaris komen. De notaris mag niet bij het Buro Krediet Registratie (BKR) te Tiel inzage nemen. Dus kan de notaris niet melden of er kredieten zijn, spullen op afbetaling zijn gekocht e.d.. De banken hebben die mogelijkheid wel, maar de notaris heeft die bevoegdheid niet.

Zou dat opgelost worden, dan nog weet de notaris niet alles. De overledene kan bijvoorbeeld een Staatslot in de portemonnee hebben (of automatisch meespelen). Als bij het BKR zou blijken dat er veel kredieten en leningen zijn, maar de jackpot op het Staatslot valt, dan hoeven de erfgenamen zich geen zorgen te maken. Zelfs de fiscus weet niet of iemand zo'n Staatslot bezit (totdat er uitbetaald wordt). Dus de notaris weet het zeker niet.

En dan is er mogelijk nog een probleem, als de overledene in een huurwoning woonde. Stel dat hij of zij veel aan het huis verbouwd heeft, dan zullen de erfgenamen de huurwoning weer in originele staat terug moeten brengen. Afhankelijk van hoe handig zij zijn en hoeveel werk het kost, kan dat flinke kosten met zich meebrengen. Zijn er geen schulden bekend bij het BKR, dan is het toch een vervelende verrassing als de huisbaas bij de oplevering van de woning stelt dat niet

alles correct is terug-verbouwd.

Noch de Belastingdienst, noch de notaris weten hoe de woning er vroeger uitzag en wat het gaat kosten om het allemaal in originele staat terug te brengen.

TOCH DE WET AANPASSEN ?

Ik wilde graag duidelijk maken dat de notaris gewoon niet alles weet of kan weten. Dus lopen erfgenamen het risico onder de huidige wetgeving dat zij al een handeling verricht hebben waardoor zij volledig aansprakelijk worden voor de schulden die uiteindelijk in de nalatenschap blijken te zitten.

Misschien is de beste oplossing dat de wet aangepast wordt en dat zuivere aanvaarding niet meer automatisch het uitgangspunt is. Het eerder genoemde rapport van de Radboud Universiteit geeft aan dat er diverse oplossingen mogelijk zijn.

Mr. Ernst Loendersloot
kandidaat notaris te Maastricht
Telefoon 043-3509950.

Kijk ook eens op www.ntrs.nl of scan de QR code hieronder.

